

Balassagyarmati Törvényszék
Alkotmánybíróság

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 2 6 6 3 - 0 / 2022	
2022 DEC 0 1.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 8 db	<i>lu!</i>

BALASSAGYARMATI TÖRVÉNSZÉK		
Érkezett postán fúvón e-mailen elektronikusan/ gyűjtőládába, személyesen átadókönyvvel		
Érk.:	2022 NOV 11.	235
Példány:	Melléklet:	Érték:
Az ügyirat száma: 19.B.77/2019		

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED]
[REDACTED] I. r. vádlott meghatalmazott jogi képviselője, a Czudar Ügyvédi Iroda
[REDACTED] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §
alapon az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2) bekezdés d) pontjában rögzített hatáskörében eljárva vizsgálja felül a Balassagyarmati Törvényszék mint elsőfokú bíróság 19.B.77/2019/184. számon hozott ítéletének, a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.5/2021/43. számon hozott jogerős ítéletének, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Bfv.II.1.230/2021/10. számon hozott végzésének az Alaptörvénnyel való összhangját, és ezen bírói döntéseket Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján semmisítse meg.

Alkotmányjogi panaszunkat és megsemmisítés iránti kérelmünket az alábbi indokokra alapozzuk.

I. A tényállás és a pertörténet ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

[REDACTED] I. r. vádlott egy barátjával [REDACTED] elhatározta, hogy Magyarországra utazik a S.U.N. fesztiválra, majd 2017. július 4-én a munkahelyén benyújtotta a szabadság-igénylését, amit a munkahelye 2017. július 17. – 2017. július 31. közötti időtartamra engedélyezett. Az I. r. vádlott 2017. július 18-án autóval érkezett Magyarországra.

A fesztivált a [REDACTED] rendezte 2017. július 20-24. között. A rendezőnek a fesztivál honlapján deklarált célja: "a „Solar United Natives” nemzetközi 'új-tudatos' közösség formálása, [REDACTED] „zöld” fejlesztése, és a tagok meghívása egy családi találkozóra, ahol egy mesés helyen, napsütésben, mezítláb együtt táncolhatunk a homokban, és közelebb kerülhetünk a természethez, önmagunkhoz, ezáltal egymáshoz is." A fesztivál egy alternatív művészeti-zenei fesztivál, ahol a résztvevők értékrendjének lényeges, meghatározó eleme a környezettudatosság, az egymás iránti szeretet és bizalom, a békés közös kikapcsolódás, az ősi indiai ritmusokra és motívumokra épülő, ugyanakkor modern elektronikus zene szeretete, az alternatív művészet, kézműveskedés művelése, és mindezekkel együtt a kábítószerek élvezete. A S.U.N. fesztivál köztudottan „drogos” fesztivál, egyfajta modern hippy közösségnek is mondható, amely alternatívát keres és kínál a hagyományos kommerciális, profitorientált fesztiválokon történő szórakozáshoz képest.

Az I. r. vádlott [REDACTED] II. r. vádlottat korábban csak látásból ismerte. Volt egy közös barátjuk ([REDACTED]), aki még Hollandiában megkérte az I. r. vádlottat, hogy vigyen el egy füstölökkel teli táskát a fesztiválra és azt adja át a II. r. vádlottnak, ő ugyanis a füstölöket árulni szeretne volna a fesztiválon, de repülővel történt ideutazása okán, a korlátozott csomagkapacitás miatt végül nem tudta magával hozni.

A résztvevők túlnyomó többsége külföldi, akik közül sokan már napokkal a hivatalos kezdés előtt megérkeztek a fesztivál helyszínére, a [REDAKTOR]. A résztvevők a fesztivállal kapcsolatban elsősorban annak internetes fórumán tájékozódtak, így találták meg egyebek mellett a [REDAKTOR] kijelölt találkozási pontot. Ezen a találkozási ponton találkozott az I. r. vádlott július 18-án a II. r. vádlottal, hogy átadja neki a közös ismerősük által rábízott, a II. r. vádlottnak küldött, értékesítésre szánt füstölőket. A füstölők átadását követően – miután mindketten a fesztiválra tartottak, ugyanakkor az I. r. vádlott még nem ismerte az odavezető utat, a II. r. vádlott pedig már napokkal azelőtt megérkezett és megismerte a fesztivál helyszínét – együtt mentek át a fesztiválra.

A vádlottak eredetileg a füstölők átadása kapcsán találkoztak egymással, a fesztiválon külön utakon jártak, időnként azonban találkoztak egymással és más holland alkalmi ismerősökkel, akik hasonló gondolkodásúak, hasonló ízlésűek voltak, és a szórakozás során hasonlóképpen kábítószerrel foglalkoztak.

Hollandiában csekély mennyiségben nem tiltott a kábítószer birtoklása, fogyasztása. Az I. r. vádlott Hollandiában alkalmi módon fogyasztott kábítószerrel, és azzal a könnyelmű előfeltételezéssel érkezett Magyarországra, hogy egy köztudottan drogos fesztiválon tolerált magatartás a kábítószer-fogyasztás.

Az I. r. vádlott a fesztivál helyszínén felállította saját sátrát, ezt azonban lényegében csak alvásra és személyes tárgyai tárolására használta. A fesztivál ideje alatt elsősorban szórakozott, pihent és kikapcsolódott, legtöbbször emberek között volt, így saját sátrában viszonylag keveset tartózkodott.

Az I. r. vádlott a fesztiválon többször is vásárolt magának kábítószerrel, először a táncteren, majd, miután jobban feltérképezte a fesztivál helyszínét és az ott elérhető „lehetőségeket”, abban a nyitott pavilonsátorban, ahol később a rendőrök elfogták őt és a II. r. vádlottat is.

A fesztivál helyszínén, nem messze saját sátrától volt egy nyitott pavilonsátor, afféle találkozóhely, ahová bárki bemehetett, ott másokkal találkozhatott, pihenhetett, kábítószerrel foglalkozhatott, sőt – amint az az I. r. vádlott számára a helyszín feltérképezése során hamar kiderült – a sátorban többféle kábítószerrel is beszerezhető volt. Ezen „lehetőség” megismerése után kézenfekvő volt számára, hogy kikapcsolódásához, szórakozásához ott szerzi be a szükséges kábítószerrel, a sátor ugyanis nem volt messze saját sátrától, illetőleg alkalmi ismerősei is gyakran tartózkodtak ebben a sátorban (a II. r. vádlott napközben jellemzően itt tartózkodott, itt árulta ugyanis a füstölőit).

Az I. r. vádlott ebben a közösségi sátorban ismerte meg egy másik holland alkalmi ismerőst is, [REDAKTOR] aki a fesztivál ideje alatt egy lakóautóban lakott igen közel a nyitott pavilonsátorhoz. Korábban őt egyáltalán nem ismerte, a fesztiválon találkozott vele először.

Az I. r. vádlott kevés pénzből él, kevés pénzzel érkezett a fesztiválra, ugyanakkor – precíz és tudatos személyiségéből fakadóan – igyekezett rendelkezésre álló pénzét a lehető „leghatékonyabban” beosztani és felhasználni. Megérkezésekor tudatosult benne, hogy Magyarországon nem az Euro a hivatalos fizetőeszköz, az átváltás szükségessége megnehezítette a pénz hatékony felhasználását, ugyanis egy-egy vásárlás alkalmával nehezen tudta megítélni, hogy az adott költség kevés vagy sok pénzt jelent, illetve, adott termék megvásárlásával milyen mértékben csökken a rendelkezésére álló pénzmennyiség. Éppen ezért, a fesztiválra történő megérkezést követően igyekezett felmérni az árakat, és pénzét alapvetően három célra osztotta be: étel, ital, kábítószer. Előre meghatározta magának, hogy egy nap alatt mennyi pénzt fog elkölteni, így próbálta pénzét beosztani annak érdekében, hogy a fesztivál ideje alatt minden szükségletének meglegyen a fedezete. A rendelkezésére álló pénz hatékony beosztása és a Forint/Euro átváltás megkönnyítése érdekében feljegyezte a fesztiválon jellemző árakat (élelmiszer, ital, emellett a kábítószerrel árakat), ezzel igyekezett megkönnyíteni napi „költségi tervének” betartását, különös tekintettel arra, hogy költségeit Euro-Forint viszonylatban folyamatosan át kellett váltania, ráadásul a legtöbb esetben alkohol és kábítószerrel hatása alatt.

2017. július 22. napján a reggeli órákban – az ötnapos fesztivál harmadik napján, az éjszakákat számítva a négy fesztivál-éjszaka második éjjelét követően – miután alvásra szolgáló sátra hajnalban

hamar felmelegedett – átment a nem messze elhelyezkedő közösségi sátorba, ahová nem sokkal később rendőrök érkeztek. Igazoltatást követően átvizsgálták a sátrat, a sátorban jelentős mennyiségű kábítószer került elő egy fekete hátizsákból és egy övtáskából.

Az eljárás eredetileg három holland személy ellen indult meg (I. és II. r. vádlott mellett [REDACTED] ellen), mindhárom személyt őrizetbe vették, a nyomozóhatóság mindhárom személy vonatkozásában javaslatot tett az ügyészségnek előzetes letartóztatás indítványozására, azonban két nappal később, 2017. július 24-én [REDACTED] ügye elkülönítésre került, és – miután az ügyész az ő letartóztatását nem indítványozta – esetében az őrizet ugyanezen a napon 19:30-kor megszüntetésre került.

Az I. r. vádlott letartóztatásban volt elfogásától kezdődően egészen a jogerős ítélet meghozataláig. Az I. r. vádlottal szemben elrendelt letartóztatás összesen közel 4 éven keresztül, minden alkalommal meghosszabbításra került, a letartóztatás szükségességének, valamint törvényi feltételei fennállásának érdemi felülvizsgálatára az eljárás során a számos vádlotti, illetve védői, letartóztatás megszüntetésére és enyhébb kényszerintézkedés elrendelésére irányuló indítvány, valamint az óvadék I. r. vádlott általi felajánlása ellenére sem került sor. Az indítványokat az első fokon eljáró bíróság minden alkalommal elutasította és a letartóztatás fenntartásáról döntött, e döntések ellen védeccel minden alkalommal jogorvoslattal éltünk, azonban a másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú bíróság letartóztatás fenntartásáról rendelkező végzéseit minden alkalommal helybenhagyta az alábbiak szerint:

- a Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bny.211/2017/2. számú végzéssel (2. sz. melléklet) 2017. augusztus 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.132/2017/2. számú végzésével (3. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
- a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.241/2017/3. számú végzéssel (4. sz. melléklet) 2017. október 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 4.Bnyf.195/2017/2. számú végzésével (5. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
- a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.311/2017/3. számú végzéssel (6. sz. melléklet) 2017. december 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 4.Bnyf.203/2017/2. számú végzésével (7. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
- a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bny.375/2017/2-I. számú végzéssel (9. sz. melléklet) 2018. február 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.227/2017/3. számú végzésével (10. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
- a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.84/2018/2-I. számú végzéssel (12. sz. melléklet) 2018. április 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.57/2018/2. számú végzésével (13. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
- a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.157/2018/2-I. számú végzéssel (15. sz. melléklet) 2018. június 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 4.Bnyf.104/2018/2. számú végzésével (16. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
- a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.214/2018/2-I. számú végzéssel (17. sz. melléklet) 2018. július 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 4.Bnyf.146/2018/2. számú végzésével (18.

- sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését azzal, hogy a letartóztatás helyesen 2018. augusztus 25. napjáig tart;
- a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.265/2018/3-I. számú végzéssel (20. sz. melléklet) 2018. október 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 4.Bnyf.172/2018/2. számú végzésével (21. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
  - a Salgótarjáni Járásbíróság 1.Bny.316/2018/3-I. számú végzéssel (23. sz. melléklet) 2018. december 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.200/2018/2. számú végzésével (24. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
  - a Salgótarjáni Járásbíróság 1.Bny.380/2018/2. számú végzéssel (26. sz. melléklet) 2019. február 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.6/2019/2. számú végzésével (27. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
  - a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.46/2019/2-I. számú végzéssel (28. sz. melléklet) 2019. április 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.56/2019/6. számú végzésével (29. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
  - a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Bny.110/2019/3-I. számú végzéssel (30. sz. melléklet) 2019. május 25. napjáig elrendelte Kérelmező előzetes letartóztatását, a döntés ellen az I. r vádlott jogorvoslattal élt, a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.84/2019/2. számú végzésével (31. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését;
  - a vádirat benyújtását követően a Balassagyarmati Törvényszék a 19.B.77/2019/5. számú végzéssel (33. sz. melléklet) az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig elrendelte az I. r vádlott letartóztatását. Az I. r vádlott védője a 2019. május 24-én kelt beadványban (34. sz. melléklet) az I. r vádlott letartóztatásának megszüntetését és enyhébb kényszerintézkedés alkalmazását indítványozta, ezen indítványt a 2019. június 4-én kelt beadvánnyal (35. sz. melléklet) a Balassagyarmati Törvényszék 19.B.77/2019/5. sz. végzése elleni fellebbezéseként is fenntartotta. A Fővárosi Ítéltábla az 1.Beüf.10.550/2019/5. számú végzésével (36. sz. melléklet) helybenhagyta az elsőfokú végzését, egyben elutasította a védői indítványokat;
  - az I. r vádlott és védője a büntetőügyben 2019. december 19. napján tartott tárgyaláson óvadék felajánlása mellett indítványozta az I. r vádlott letartóztatásának megszüntetését és enyhébb kényszerintézkedés alkalmazását, a Balassagyarmati Törvényszék a 19.B.77/2019/72. sz. jegyzőkönyvben (38. sz. melléklet 20. o.) rögzített II. sz. végzésével az indítványt elutasította és a letartóztatást fenntartotta. Az I. r vádlott és védője jogorvoslattal éltek, amit a Fővárosi Ítéltábla az 1.Beüf.10.034/2020/3 sz. végzéssel (41. sz. melléklet) elutasított;
  - az I. r vádlott védője a 2020. május 7-én kelt beadványban (42. sz. melléklet) az I. r vádlott letartóztatásának megszüntetését és enyhébb kényszerintézkedés alkalmazását indítványozta óvadék felajánlása mellett. A kérelmet a bíróság nem bírálta el;
  - a Be. rendelkezéseinek megfelelően az I. r vádlott előzetes letartóztatásának fenntartásával kapcsolatban éves felülvizsgálati eljárás indult, mely során a Fővárosi Ítéltábla 1.Bel.10.596/2020/5 számú végzéssel (43. sz. melléklet) fenntartotta a Kérelmező letartóztatását, a határozat ellen a Kérelmező jogorvoslattal élt, a Kúria a Bpkf.I.1283/2020/2 számú végzéssel (44. sz. melléklet) a Fővárosi Ítéltábla végzését helybenhagyta;

- a letartóztatás vonatkozásában a legutolsó érdemi határozat a Balassagyarmati Törvényszék 19.B.77/2019/184-I. számú végzése (19.B.77/2019/184. sz. jegyzőkönyv 20. o.), melynek meghozatalára a büntetőügyben meghozott elsőfokú ítélet meghozatalával egyidejűleg, 2020. október 7. napján került sor (45-46. sz. melléletek), a döntés ellen az I. r. vádlott és védője jogorvoslattal élt, a Fővárosi Ítéltábla az 5.Beüf.10.879/2020/3 számú végzésével (48. sz. melléklet) helybenhagyta a Törvényszék végzését.

A fentiekhez képest az elsőfokú bíróság – lényegében a vádiratban foglaltakkal egyezően – az alábbiak szerint állapította meg a tényállást:

- a vádlottak saját szórakozásuk mellett kábítószer értékesítés céljából érkeztek a [REDACTED] helyszínén megrendezett S.U.N. fesztiválra;
- I. r. vádlott a II. r. vádlottnál később, 2017. július 18. napján személygépkocsival érkezett meg [REDACTED] településre;
- I. r. vádlott a megérkezést követően találkozott a II. r. vádlottal;
- a találkozást követően az I. rendű és a II. rendű vádlott egy ismeretlen személy által korábban bérelt [REDACTED] forgalmi rendszámú gépjárművel ment a fesztivál helyszínére;
- az I. rendű vádlott egyebek mellett oly módon kapcsolódott be a kábítószer értékesítésébe, hogy az értékesítésre szánt kábítószer neveit és az azokhoz tartozó, euróban megadott árakat tartalmazó árjegyzéket írt;
- I. r. vádlott az árjegyzéket a kábítószer tárolására szolgáló hátizsákban és övtáskában helyezte el;
- az I. r. vádlott a II. r. vádlottal jellemzően együtt tartózkodott egy mind a négy oldala felől nyitott pavilonsátorban;
- mindkét vádlottnak volt saját sátra is a pavilonsátor közvetlen környezetében,
- ahol az [REDACTED] forgalmi rendszámú személygépkocsi is parkolt;
- a rendőri intézkedéskor csak a két vádlott tartózkodott a nyitott pavilonban, az I. r. vádlott egy egyszemélyes felfújható kanapén, míg a II. r. vádlott egy széken foglalt helyet;
- a felfújható kanapén, közvetlenül az I. r. vádlott mellett lévő fekete színű vászon hátizsákban és egy fekete színű övtáskában több fajta előre csomagolt, mind a hátizsákban, mind pedig az övtáskában az I. rendű vádlott által írt árjegyzékkel ellátott és értékesítésre szánt kábítószer volt.

A másodfokú bíróság a tényállást, mint részben megalapozatlant akként pontosította, hogy a mellőzte az elsőfokú bíróság arra vonatkozó ténymegállapítását, hogy az I. r. vádlott maga helyezte el az általa készített árjegyzéket a kábítószer tárolására szolgáló hátizsákban és övtáskában, a tényállás ezen elemét ugyanis nem találta bizonyítottnak.

A bíróság az I. r. vádlott bűnösségére lényegében abból a tényből vont le következtetést, hogy (i) a vádlott a rendőri intézkedéskor jelen volt abban a nyitott pavilonsátorban, amelyben az intézkedés során jelentős mennyiségű kábítószer került elő, és (ii) a vádlott a megtalált kábítószer elnevezésével többnyire egyező tételekből álló, (iii) kettő darab árjegyzéket készített.

A fenti tényállás alapján az első fokon eljáró bíróság a 19.B.77/2019/184. számú ítéletével [REDACTED] I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett, a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem bűntettében, és ezért öt 8 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és Magyarország területéről 10 év kiutasításra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének

kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, továbbá a járulékos kérdésekről.

Az elsőfokú ítélet ellen I. r. vádlott és védője fellebbezést terjesztett elő. Fellebbezésünkben főként a bizonyítási eljárás hiányosságaira és az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás megalapozatlanságára hivatkoztunk.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 3.Bf.5/2021/43. sz. jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletét részben megváltoztatta, utalva egyrészt a vádlott cselekményének minősítésénél a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatára is, másrészt a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamát 5 (öt) év 6 (hat) hónapra enyhítette. A másodfokú bíróság pontosította az elsőfokú ítélet és egyes járulékos rendelkezéseit, valamint az ítélet indokolásának egyes elemeit, így egyebek mellett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen 2021. szeptember 28. napján felülvizsgálati kérelmet terjesztettünk elő. A Kúria Bfv.II.1.230/2021/10. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét az I. r. vádlott vonatkozásában hatályában fenntartotta. A Kúria ezen végzése az indítványozó jogi képviselője részére 2022. szeptember 12. napján került kézbesítésre. Az alkotmányjogi panasz 2022. október 10. napján, az előterjesztésre nyitva álló 60 napon belül kerül benyújtásra.

II. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezése

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

(2) Senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

(3) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül szabadon kell bocsátani, vagy bíróság elé kell állítani. A bíróság köteles az elé állított személyt meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul dönteni.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslással éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

III. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

1. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme

Az eljárásban sérült a vádlottnak a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoga az alábbiak szerint.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni. A XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

1.1. Aggályos bizonyítási eszközök a nyomozás során

Az ügyben lefolytatott nyomozásban több mint másfél éven keresztül semmilyen érdemi intézkedés nem történt, az eredeti, helyszíni intézkedést követően a bizonyítékok felderítésére irányuló nyomozásnak különösebb eredménye hosszú időn keresztül egyáltalán nem volt.

A Salgótarjáni Járásbíróság a 2017. július 22. napjától őrizetben, majd 2017. július 25. napjától előzetes letartóztatásban lévő vádlottak letartóztatását ügyészi indítványra rendre meghosszabbította, azonban a 2018. október 24. napján kelt tárgybeli végzésének indokolásában már felhívta a nyomozást felügyelő ügyész figyelmét, hogy *„a gyanúsítottak tizenhét hónapja letartóztatásban vannak. Az iratok vizsgálata alapján megállapítható, hogy az ügyben a nyomozó hatóság késedelmesen jár el, látszatbizonyítást folytat le, illetőleg az elrendelt bizonyítás (írasszakértői vélemény) mielőbbi beszerzése érdekében semmit nem tesznek, az újabb elrendelt újabb bizonyítástól az alapos gyanút megerősítő vagy gyengítő körülmény nem várható, a már meglévő nyomozati iratok alapján végre állást kellene foglalnia tekintetben, hogy az alapos gyanú alapján az ügy vádemelésre alkalmas-e vagy sem. Ezért kérem, hogy a nyomozást fokozottan ellenőrizze, mint ahogy ez az ügyészség alapvető feladata letartóztatottak ügyeiben.”* (Salgótarjáni Járásbíróság 1.Bny.316/2018/3-I. sz. végzés 3. o. – nyomozati irat VI. 1790. o.)

Ugyanazon a napon, amikor a Salgótarjáni Járásbíróság bírása az előzetes letartóztatás meghosszabbítása tárgyában tartott ülésen az előbbieken idézett felhívást intézte a nyomozást felügyelő ügyészhez, 2018. október 24-én 11:21-kor két nyomozó a Balassagyarmati Rendőrkapitányságon megkezdte egy, a védelem számára ismeretlen körülmények között a nyomozás látókörébe került, a Balassagyarmati Fegyház- és Börtönben fogvatartott személy védetté nyilvánított tanúként történő kihallgatását, és alapvető, váratlan fordulat következett a nyomozásban: a tanú részletes és alapos tényfeltáró vallomást tett arról, hogy a jelen ügy II. r. vádlottjának cellatársaként tudomást szerzett arról, hogy az I. r. vádlott miképpen készítette elő a kábítószer-kereskedelmi tevékenységet, hogyan működött egy ékszerkészítő műhelyben a droglabor, hogyan hozta be a drogot Magyarországra, sőt, arról is beszámolt, hogy miképpen fenyegette meg az I. r. vádlott a II. r. vádlottat annak érdekében, hogy ő ne beszéljen, sőt, azt is tudni vélte, hogy az I. r. vádlott a fenyegetés nyomatékosítása érdekében Balassagyarmatról, a BV intézetből üzent valakinek Hollandiába, hogy az a

II. r. vádlott barátnőjét bántalmazza, a bántalmazás meg is történt, aminek a következtében a II. r. vádlott barátnője elvetélt (nyomozati irat V. 1533-1560. o.).

Az „I. sz. tanú” vallomása mint bizonyíték megoldotta a korábban 17 hónapon át elhúzódó, az I. r. vádlott vonatkozásában különösebb eredményre nem vezető nyomozás eredménytelenségét: az ügy a tanú vallomásával nem sokkal később megérezt a vádemelésre.

A tanúvallomás az elsőfokú tárgyaláson megdöbbentő eredményre vezetett. A tanú kihallgatása során egyrészt nyilvánvalóvá vált, hogy a tanú teljességgel szavahihetetlen, nem beszélt a II. r. vádlottal közös nyelvet, és többszöri védői kérdésre egészen abszurd példákat hozott fel arra vonatkozólag, hogy egyáltalán hogy értették egymást a II. r. vádlottal, hogyan szerezte az igen komoly részletességgel előadott értesüléseit, ha cellatársakként nem is értették egymást.

Másrészt az is nyilvánvalóvá vált, hogy a tanúvallomásért cserébe valaki előnyt kínált neki: „A vallomástételhez ennek [beteg gyermekének történő segítségnyújtási szándékának] annyiban van köze, hogy ez úgy működik, hogy valamit valamiért.” [...] „Volt segítségem, de nem kívánom megnevezni. Ez az ember abban volt a segítségemre, hogy ha vallomást teszek akkor gyakrabban láthatom a gyermekemet.” (19.B.77/2019/98. tárgyalási jegyzőkönyv 20- 24. o.)

Ezen tanúvallomás ismeretében alappal kérdőjelezhető meg a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése a büntetőeljárás során. Az, hogy a valótlan terhelő vallomásért cserébe valakik előnyt kínált az 1. sz. tanúnak, súlyosan sérti a vádlott tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

1.2. Nyomozati irat hiányosságai

a) operatív nyomozás hiányzó iratai

tanú az elsőfokú tárgyaláson előadta, hogy „Ebben az ügyben volt egy operatív tevékenység és azt nem tudom, hogy mi az, ami esetleg titkosítva van és mi az, amiről beszélhetek, ezért inkább kérdésekre válaszolok.

Eljáró bíró közli, hogy a törvényszéknek nincs tudomása jelen ügyben sem titkos adatszerzésről, sem titkos információgyűjtésről, ha lett volna, azt nyíltá kellett volna tenni, hogy a nyomozás során felhasználható legyen.” (19.B.77/2019/98. jegyzőkönyv 28. o.).

A nyomozás törvényességét illetően komoly aggályokat vet fel az, hogy az ügyben keletkezett nyomozati irat semmilyen információt nem tartalmaz a tanú által említett operatív tevékenységről. Ha valóban történt operatív tevékenység – amire a tanú vallomása alapján következtetni lehet –, a tisztességes eljárás követelménye alapján elengedhetetlen annak a terheltek és a védelem általi megismerése, e nélkül a védekezéshez való jog rendeltetésszerűen nem gyakorolható. A jelen ügyben álláspontunk szerint kiemelt jelentőséggel bír az, hogy a nyílt rendőri intézkedést megelőzően milyen információk álltak a nyomozóhatóság rendelkezésére, ez ugyanis – különösen az intézkedéssel eredetileg érintett eljárás pozíciójának homályos körülmények között bekövetkezett megváltozása és váratlan, meglehetősen aggályos szabadon bocsátása okán – ezen információk ugyanis az I. r. vádlottat mentő körülményekre is vonatkozhattak.

Az, hogy az eljárás során a védelem nem ismerhette meg a tanú által felfedett operatív nyomozás során keletkezett iratokat, súlyosan sérti a vádlottnak a védekezéshez való jogát és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

Az operatív tevékenység alapján beszerzett információk ismerete azért bírt volna kiemelt jelentőséggel az eljárásban, mert – amint arra az elsőfokú eljárásban több ízben utaltunk – számos jel utalt arra, hogy a vád tárgyát képező bűncselekmény sokkal inkább köthető egy harmadik személyhez, mint az I. r. vádlotthoz.

b) hiányos fénykép- és videofelvételek

A nyomozati anyag hiányosan tartalmazza a bűnügyi helyszínen készült fénykép- illetve videofelvételeket. Amint arra az eljárás során több ízben utaltunk, alappal feltételezhető, hogy a nyomozóhatóság által kiadott és a peranyag részévé tett adathordozóról legalább kilenc állomány hiányzik, ezt az adathordozókon tárolt adatállományok elnevezésében szereplő sorszámozás egyértelműen alátámasztja. Ennek az I. r. vádlott bűnössége vonatkozásában azért volt kiemelt jelentősége, mert – amint arra az elsőfokú eljárásban szintén hivatkoztunk –, életszerűtlen, hogy a bűnügyi szemléről valóban csak az a 46 másodperces videofelvétel került volna elkészítésre, amely az adathordozón rendelkezésre áll. Míg ugyanis a [REDACTED] által használt lakóautó nyomozókutya általi átvizsgálásáról egy 3 perc 38 másodperces videofelvétel áll rendelkezésre, amely a teljes cselekményt jól látható módon bemutatja a kutya lakóautóba történő belépésétől az onnan történő távozásáig, annak ellenére, hogy a lakóautóban különösebb drogfogás nem volt, a pavilonsátor kutyával történt átvizsgálásáról (ahol a szemléről készült jegyzőkönyv szerint a kutya találatot jelzett), egy mindössze 46 másodperces rövid videó áll rendelkezésre, amely csupán a cselekmény első pillanatait mutatja, azt, amikor a kutya még nem talált kábítószeret. A kutyás keresés érdemi mozzanatairól hiányzik a felvétel, az azonban minden bizonnyal eloszlathatta volna a nyomozati iratoknak a kábítószeret tartalmazó táskák elhelyezkedésével kapcsolatos ellentmondásait, és igazolhatták volna az I. r. vádlott mindvégig következetesen képviselt védekezését, miszerint ezen táskák eredetileg nem a testi őrizetében helyezkedtek el. A hiányzó felvétel kétséget kizáró bizonyossággal igazolhatta volna, hogy nem helytállóak azok az egyes, utólag készült iratokban – egymásnak is ellentmondó tartalommal – rögzített azon megállapítások, amelyek a bíróság részére következtetési alapot szolgáltattak arra, hogy a kábítószer az I. r. vádlott testi őrizetében volt.

Az, hogy a védelem nem ismerhette meg a nyomozás során készült valamennyi video- és fényképfelvételt, minthogy erre a megismert felvételek számozása alapján következtetni lehet, súlyosan sérti a vádlott védekezéshez való jogát és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

c) magyarázatra szoruló rendőri intézkedés

A rendelkezésre álló (a keresőkutya sátorba történt bevezetését megelőző mozzanatokról készített) videofelvétel (a peranyaghoz csatolt adathordozón található, [REDACTED] elnevezésű fájl) első másodpercein látható (különösen a felvétel lassított lejátszása esetén), hogy az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdését megelőzően belenyúl az átvizsgálendő dolgok közé, onnan kivesz valamit, amit utána feltehetőleg zsebre tesz.

A védelem álláspontja szerint a rendőri intézkedés szabályszerűsége több ponton is megkérdőjelezhető. A védelem által megismert nyomozati iratok a bűnügyi helyszín és az ott fellelt tárgyak eredeti elhelyezkedésének bizonyítására nem alkalmasak, és több adat is arra utal, hogy a rendelkezésre álló fényképfelvételek nem az intézkedés megkezdésekor eredeti körülményeket mutatják, az egyes tárgyak (amelyek között kiemelt jelentőséggel bír a kábítószeret tartalmazó táskák és övtáska) az intézkedés megkezdésekor nem ott voltak elhelyezve, mint ahol azok a fényképeken láthatók.

Hangsúlyozzuk e körben, hogy a védelem sosem állította, hogy a pavilonsátorban talált kábítószer tudatos manipuláció folytán került volna a bűnügyi helyszínre. Azt azonban állítottuk és állítjuk, hogy – akár nem tudatos emberi magatartás folytán – egyes tárgyak, mint például a kábítószeret tartalmazó táskák és övtáska, a bűnügyi szemle során a sátoron belül más helyen, más körülményeket tükröző módon került lefényképezésre, mint ahogyan azokat az intézkedés megkezdésekor megtalálták (minthogy példának okáért [REDACTED] mellőzött írásbeli tanúvallomása szerint a kábítószeret tartalmazó táskát nem ott és nem olyan körülmények között találták meg az intézkedő rendőrök, mint ahogyan az a nyomozati iratokból kiderült). Nem állítjuk, hogy bárki tudatosan manipulálta volna a

bűnügyi helyszínt és az ott talált tárgyakat, azonban a rendelkezésre álló – és az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésünkben részletesen kifejtett – adatok arra engednek következtetni, hogy egyes tárgyak elhelyezésének körülményei az intézkedés során megváltoztak, és a bíróság ezen változás következtében tekintette az I. r. vádlottat a jelentős mennyiségű kábítószer birtokosának.

Az, hogy a bűnügyi helyszínen készített felvételek és a bűnügyi szemle során keletkezett iratok a bűnügyi helyszínen fellelt tárgyakat nem az eredeti elhelyezkedésük szerint szemléltetik, illetőleg azok ezen tárgyak eredeti elhelyezkedésének beazonosítására nem alkalmasak, súlyosan sérti a vádlott védekezéshez való jogát és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

A másodfokú eljárásban a bíróság elutasította az előzőekben hivatkozott, magyarázatra szoruló, [REDACTED] elnevezésű fájl első 8 másodpercének lassított felvételnél történő lejátszására tett indítványunkat, annak ellenére, hogy a bizonyítás alkalmas lett volna annak alátámasztására, hogy a bűnügyi szemle során egyes bűnjelek elhelyezkedése még a felvételnél készítés előtt megváltozott. A bizonyítási indítvány elutasításával a bíróság megsértette a vádlott védekezéshez való jogát és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

1.3. Érintett személy szabadon bocsátása

A Balassagyarmati Járásbíróság előtt 19.B.61/2018 számon lefolytatott eljárás nyomozati iratai szerint a nyomozó hatóság a bizonyítékok rögzítése és a helyszíni adatgyűjtés eredménye alapján ugyan egységesen tett javaslatot mindhárom személy előzetes letartóztatásának az ügyész általi indítványozására, az eljáró ügyész azonban csak az I. és II. r. vádlott letartóztatását indítványozta, míg [REDACTED] előzetes letartóztatására nem tett indítványt. Ennek indokaként [REDACTED] nyelvegében az került rögzítésre, hogy a beszerzett bizonyítékok alapján az I. és II. r. vádlott tekinthető a jelentős mennyiségű kábítószer feltalálási helyeként azonosított pavilonsátor birtokosának, míg [REDACTED] a lakóautó birtokosaként csak csekély mennyiségű kábítószer birtoklásában tekinthető érintettnek, és utóbbi személlyel kapcsolatban a kereskedés gyanúja nem merült fel. Ezt a vélekedést a védelem az eljárás során vitatta, a harmadik érintett személy által használt lakóautóban ugyanis számos olyan bizonyíték került rögzítésre, amelyek nyilvánvalóan kábítószer-kereskedelemre utalnak, és a védelem álláspontja szerint ezen bizonyítékok alapján az is alappal volt feltételezhető, hogy a szabadon bocsátott harmadik személynek az I. r. vádlottat mentő körülményekről lehetett tudomása.

Az egyik, a [REDACTED] által használt lakóautóban készített fényképen olyan árlista található, amelyen jól látható, hogy 12 fajta kábítószer fantázianeve és kiserelése, valamint forintban kifejezett ára van feltüntetve. Érthetetlen volt a védelem számára, hogy ha a nyomozóhatóság és az ügyészség megítélése szerint a pavilonsátorban talált árlista a kereskedés gyanúját vetette fel, akkor a lakóautóban talált árlista miért nem vetette fel ugyanezt a gyanút? Az eljárás során több ízben hangsúlyoztuk e körben, hogy a lakóautóban talált árlista 12 fajta kábítószerrel tüntet fel, míg az I. r. vádlott által írt lista 9 tételt. Amint azt az I. r. vádlott elmondta, ő azokat a kábítószerneveket írta csak fel – magának –, amik számára (mint fogyasztó számára) érdekesek voltak. A kereskedő az értékesítéshez használt árjegyzéken nyilvánvalóan az egész termékpalettát feltünteti, ehhez képest, aki magának írja fel, hogy mi mennyibe kerül, nem írja fel azokat a termékárakat, amelyekből bizonyosan nem tervez vásárolni.

Utaltunk arra, hogy a lakóautóban talált árlista forintban kifejezett árakat tartalmaz, míg az I. r. vádlott listája Európában tartalmazza az árakat. Aki Magyarországon értékesít kábítószerrel, életszerű, hogy Forint-alapú árlistát készít, és nem Európában kínálja árúját. Ezzel szemben, aki külföldiként Magyarországon szeretné átlátni költségeit, életszerű, hogy saját megszokott pénznemében (a holland állampolgárságú I. r. vádlott esetében euróban) fejezi ki a helyi árakat.

Az árlista mellett azonban más iratok is előkerültek a lakóautóban, ezek nehezen félreérthető módon a valódi kereskedő készletnyilvántartásai lehettek. Ezen iratokon alappal feltételezhető, hogy az egyes

kábítószer-fajtákból elraktározott mennyiségek kerültek feltüntetésre, amint az a 2020. szeptember 2. napján tartott tárgyaláson levetített fényképfelvételek alapján – a tolmács segítségével – egyértelműen felismerhető volt. A listákon szereplő mennyiségek összegzett értéke meghaladja a 7 Kg-ot, ami sokszorosa a lefoglalt mennyiségnek. Ennek ellenére sem a kábítószer mennyiséggel arányos készpénzről, sem a hiányzó kábítószer mennyiségről nem merült fel adat az eljárásban.

A [REDACTED] által használt lakóautóban ezek mellett előkerült egy rádió adóvevő, ami azonos frekvenciára volt beállítva, mint a kábítószer-kereskedési tevékenység helyszíneként azonosított pavilonsátorban talált adóvevő, továbbá, a lakóautóban volt egy elektromos matracpumpa is, ami a pavilonsátorban talált felfújható kanapék felfújásához nyilvánvalóan alkalmas lehetett.

Ennek ellenére az ügyészség nem tartotta szükségesnek a lakóautót használó harmadik személy letartóztatását és az I. r. vádlott ellen folytatott eljárásban történő részvételét, így az eljárás vádlottai ezen személyhez kérdéseket sem intézhettek, az őket mentő körülmények feltárása e körben ellehetetlenült.

A nyomozás nem terjedt ki az [REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] típusú személygépjármű bérlője személyének a felderítésére, annak ellenére, hogy az I. r. vádlott az eljárás kezdetétől fogva azt kérte az intézkedő rendőröktől, hogy a személygépkocsi bérlőjét keressék, a megtalált kábítószeresek ugyanis hozzá köthetők és nem az I. r. vádlotthoz. A személygépkocsit a hatóságok mindvégig nyilvánvalóan a kábítószer-kereskedési tevékenységhez használt eszköznek tekintették. Az elsőfokú bíróság a személygépkocsi I. r. vádlott által hivatkozott és tanúk által is fényképről felismert személyt „nem létezőnek” tekintette, és a – kábítószer-kereskedési tevékenységgel összefüggésbe hozott – személygépkocsi valós birtokosának és használójának az I. r. vádlottat tekintette. A személygépkocsi bérlőjének – aki annak tényleges használója is volt – kiléte önmagában az I. r. vádlottat mentő körülményként lett volna értékelhető, és cáfolta volna az I. r. vádlott bűnösségére vont következtetés alapjait tekintett azon tény, miszerint az I. r. vádlott használta a személygépkocsit, és nem más.

Azzal, hogy a nyomozó hatóság és az ügyészség hasonló bizonyítékokat (kábitószer-árlisták) egyes terheltekkel szemben különböző módon értékelt, megsértette az I. r. vádlott részrehajlásmentes, tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

Azzal, hogy a nyomozó hatóság és az ügyészség egyértelműen kábítószer-kereskedelemre utaló bizonyítéknak (kábitószer-készletnyilvántartás) adott terhelttel szemben nem tulajdonított jelentőséget, míg más kábítószer-kereskedelemre utaló bizonyítékoknak más terhelttel szemben komoly jelentőséget tulajdonított, vagyis a bizonyítékokat az egyes terheltekkel szemben különböző módon értékelt, megsértette az I. r. vádlott részrehajlásmentes, tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

Azzal, hogy a nyomozó hatóság semmilyen intézkedést nem tett olyan személy ([REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] típusú személygépjármű bérlője) kilétének feltárására, akinek az I. r. vádlottat mentő körülményről lehetett tudomása, illetőleg a kilétére vonatkozó információ önmagában az I. r. vádlottat mentő körülményként lett volna értékelhető, súlyosan sérült az I. r. vádlott védekezéshez való joga és tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

1.4. Jelentős tényre irányuló bizonyítás mellőzése

A bíróság mellőzte az értékesítésre szánt kábítószer tartalmazó táskák sátoron belüli elhelyezkedésének feltárására felajánlott védői bizonyítást. A bíróság a jelentős mennyiségű kábítószer tartalmazó táskák sátoron belüli pontos elhelyezkedésének bizonyítását szükségtelenné tartotta, álláspontja szerint ugyanis irreleváns volt, hogy a kábítószeresek pontosan hol voltak elhelyezve, azok vádlottak általi birtoklására önmagában abból lehet következtetni, hogy azok ugyanabban a sátorban voltak elhelyezve, amelyben a vádlottak is tartózkodtak.

A védelem álláspontja szerint ezzel ellentétben a birtoklás szempontjából kiemelt jelentőséggel bírt a jelentős mennyiségű kábítószeret tartalmazó táskák pontos, sátoron belüli elhelyezkedése, tekintettel az alábbi körülményekre:

- a sátor egy nyitott, bárki számára elérhető pavilonsátor volt;
- a vádlottak egybehangzó vallomása szerint ezen a helyen kábítószer értékesítése zajlott, és ott sokan megfordultak;
- az I. r. vádlott védekezése szerint fogyasztóként volt jelen a sátorban;
- a táskák rendőri intézkedéskori pontos elhelyezkedésével kapcsolatban ellentmondásosak az okirati és egyéb bizonyítékok;
- nem merült fel adat, bizonyíték arra, hogy bármely táskák az I. r. vádlott testi őrizetében lett volna;
- a rendőri intézkedés során közreműködött tolmács, [REDACTED] (másodfokú eljárásban csatolt írásbeli tanúvallomása) megerősítette, hogy a jelentős mennyiségű kábítószeret tartalmazó táskák az I. r. vádlott által használt felfújható kanapé mögött volt (és nem mellette), az a sátorba való belépéskor nem volt látható.

A bűnügyi helyszínen fellelt, kábítószeret tartalmazó táskák sátoron belüli pontos elhelyezésének feltárása lényeges bizonyítandó tény volt az eljárás során, a bíróság azonban mellőzte az erre irányuló, védelem által felajánlott bizonyítást, és ezzel megsértette a vádlott védekezéséhez fűződő jogát és tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

1.5. Bizonyítási indítvány törvénytelen okból történő elutasítása

Az eljárás során egyes bizonyítékok tartalma között ellentmondások voltak arra nézve, hogy a nyilvános, bárki számára megközelíthető nyitott sátoron belül pontosan hol helyezkedtek el a lefoglalt, kábítószeret tartalmazó táskák, és ezen táskák pontos elhelyezkedésének bizonyítására a bűnügyi helyszínen készült fénykép- és videofelvételek sem voltak alkalmasak. A bíróság ezen, ellentmondásokkal terhelt bizonyítékokra alapozta azon következtetését, hogy ezen táskák birtokosa az I. r. vádlott volt. Ennek cáfolatára alkalmas lett volna a bűnügyi szemle során eljáró tolmács tanúként történő meghallgatása, aki tudott volna arra nyilatkozni, hogy a bűnügyi szemle során ezen táskák pontosan honnan kerültek előtalálásra.

A rendőri intézkedés során eljáró tolmács tanúként történő kihallgatására tett védői indítványt az elsőfokú bíróság egyrészt azzal az indokkal utasította el, hogy „[a tolmácsnak] *semmiféleképp nem az a feladata, hogy figyelemmel kíséresse az eljárási cselekményeket, nem hatósági tanú. A tolmács konkrét feladata az, hogy idegen nyelvről magyar nyelvre, vagy fordítva a rendőrök és a terheltek részére érhető módon tolmácsoljon. Tekintve a tolmács eljárási pozícióját, feladatát, a törvényszék álláspontja szerint nem várható el tőle, hogy beszámoljon arról, amit a szemle során tapasztalt, így arra sem várható el nyilatkozat, hogy a szóban forgó táskát hol látta.*” (19.B.77/2019/147. sz. jegyzőkönyv 6. o.)

Ezzel kapcsolatban utaltunk és ezúton is utalunk a Be. 168. § (1) bekezdésére, miszerint tanúként az hallgatható ki, akinek a bizonyítandó tényről tudomása lehet. Semmilyen törvényi akadálya nincs annak, hogy egy rendőri intézkedés során tolmácsként eljáró személy az ügyben később, a bírósági eljárás során tanúként kerüljön kihallgatásra. A védelem valószínűsítette, hogy a kihallgatni indítványozott tanúnak a bizonyítandó tényről tudomása lehet, álláspontunk szerint az indítvány elutasításának indoka megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság az újabb, ugyanezen tanú kihallgatására tett indítványunkat ismét elutasította, kiegészítve annak indokait azzal, hogy „*Nem kényszeríthető bele tanúként, igazmondási kötelezettség terhe mellett, hogy közvetett módon, a vallomásában akár bűncselekmény elkövetésével, vagy eljárási szabálysértéssel vádolja meg a rendőröket az általa tett tényállítással.*” (19.B.77/2019/147. sz.

jegyzőkönyv 18. o.) Az elsőfokú bíróság ezen indoka álláspontunk szerint nem értékelhető másként, mint hogy a bíróság szerint egy büntetőeljárásban nem szükséges feltárni egy nyomozás esetleges szabálytalanságait, netán a nyomozásban résztvevő rendőrök által esetlegesen elkövetett bűncselekményeket, akkor sem, ha ez a terheltet mentő körülmény feltárásához vezethetne.

Az, hogy a vádlottat mentő körülmény bizonyítására tett indítvány törvénytelen okból kerül elutasításra, sérti a vádlott védekezéshez fűződő jogát és tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

Az, hogy a vádlottat mentő körülmény bizonyítására tett indítvány azon okból kerül elutasításra, hogy ne derüljön fény a nyomozás esetleges szabálytalanságaira, súlyosan sérti a vádlott védekezéshez fűződő jogát és a pártatlan, tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

1.6. Eljárási jogok gyakorlása időzítésének a vádlott terhére történő értékelése

A bíróság a vádlott terhére értékelte, hogy az árlista készítésével összefüggő részletes indokait csak a nyomozást követően, a bíróság előtt adta elő.

A vádlott adott vallomástételének időzítése nem képezheti arra vonatkozó következtetés alapját, hogy a vádlott vallomása a tényállás alapjaként elfogadható-e vagy sem. Ugyanakkor életszerű és méltányolható oka lehet a vádlott joggyakorlása mikéntjének az, hogy a saját célra készített árlistáknak a nyomozás során még nem tulajdonított különösebb jelentőséget, továbbá az is, hogy számára – amint azt az alábbiakban részletesen kifejtjük – a nyomozás annak kezdetétől fogva hiteltelenné vált, érdemi vallomástételét éppen ezért a bírósági eljárásban kívánta megtenni. A bíróság ennek ellenére a vádlott terhére értékelte, hogy a vádlott az árlista készítésével összefüggő részletes indokait csak a nyomozást követően, a bíróság előtt adta elő, és ezzel megsértette a vádlott tisztességes eljáráshoz való jogát.

1.7. Feltételezés vádlott terhére történő értékelése

A bíróság a vádlott terhére értékelte azt a ténynek nem minősülő feltételezést, hogy a vádlott saját célú felhasználásához elegendő lett volna egy lista is, ennek ellenére kettő készült, és ezek épp abban a két táskában voltak elhelyezve, amelyekben a jelentős mennyiségű kábítószeret tárolták.

Az a feltételezés, hogy általában saját célra elegendő egy árlista is, nem képezheti a bűnösségre levont következtetés alapját abban az esetben sem, ha adott esetben nem egy, hanem kettő lista készült. Megjegyzendő, a vádlott életszerű indokát adta annak, hogy miért készített második árlistát: az elsőt elveszthette vagy valakinek odaadhatta, akkor – egy feszítvél élvezete közepette – ennek semmilyen jelentőséget nem tulajdonított.

A bíróság ennek ellenére a vádlott terhére értékelte, hogy a vádlott nem egy, hanem kettő árlistát készített, mivel a bíróság feltételezése szerint saját célra elegendő lett volna egy is.

Az, hogy a bíróság feltételezést értékelt a vádlott terhére, sérti a vádlott tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

1.8. Tényállásból mellőzött, bizonyítatlan tény vádlott terhére történő értékelése

A bíróság a vádlott terhére értékelte azt a tény, hogy a vádlott által készített árlisták abban a két táskában voltak elhelyezve, amelyekben a jelentős mennyiségű kábítószeret tárolták, miközben a listákat a táskában elhelyező személy kiléte nem bizonyított.

Az ítéleti tényállásból a másodfokú eljárásban mellőzésre került a listáknak a kábítószeret tartalmazó táskákban a vádlott általi elhelyezésére vonatkozó elsőbírói ténymegállapítás, ebből következően a listák előtérítési helye nem bírhat jelentőséggel a vádlott bűnössége körében. Ennek ellenére a

másodfokú bíróság is a vádlott terhére értékelte, hogy a vádlott által készített árlisták abban a két táskában voltak elhelyezve, amelyekben a jelentős mennyiségű kábítószeret tárolták, miközben a listákat a táskában elhelyező személy kilétét épp a másodfokú bíróság nem találta bizonyítottnak, mellőzve az arra vonatkozó tényállásbeli megállapítást. Ezzel a bíróság megsértette a vádlott tisztességes eljáráshoz való jogát.

1.9. A II. r. vádlott bűnösségének az I. r. vádlott terhére történő értékelése

A bíróság a vádlott terhére értékelte, hogy együtt tartózkodott a másodrendű vádlottal, ez azonban a kollektív bűnösség tilalmának büntetőjogi alapelvébe ütközik.

Az I. r. vádlott bűnössége megállapításának indokát képezte a bíróságnak az arra vonatkozó logikai következtetése, miszerint az I. r. vádlott bűnösségére abból is lehet következtetni, hogy ezen vádlott gyakran együtt tartózkodott a II. r. vádlottal illetve gyakran tartózkodott a kábítószer értékesítési helyszíneként azonosított pavilon sátorban, és ez „összekapcsolja” az I. r. vádlottat a kábítószer értékesítésére irányuló tevékenységgel és annak helyszínével.

Bizonyított tény volt az eljárásban, hogy a pavilonsátorban jelentős mennyiségű kábítószer volt elhelyezve. A bíróság a kábítószer mennyiségéből okszerűen következtetett arra, hogy azt annak birtokosa értékesítésre szánhatta. A bíróság a II. r. vádlott esetében jelentős többlettényállási elemek alapján (fényképek, biológiai anyagmaradvány, ujjlenyomat, amelyek az I. r. vádlott esetében nem merültek fel) bizonyítottnak találta a kereskedési tevékenységben való érintettséget, az I. r. vádlott bűnösségére azonban nem vonható le okszerű következtetés azon az alapon, hogy gyakran tartózkodott együtt a II. r. vádlottal, illetőleg az ő esetében bizonyított bűncselekmény elkövetési helyszínén. Az I. r. vádlott erre ésszerű magyarázatot adott: őt a bűnügyi helyszínnel és a II. r. vádlottal mindössze fogyasztói magatartása „kapcsolta össze”.

A bíróság azzal, hogy a II. r. vádlottal való együtt-tartózkodást következtetési alapnak tekintette az I. r. vádlott bűnösségére, a kollektív bűnösség elvébe ütközően megsértette az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát.

2. A jogorvoslathoz való jog sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog mindenkinek jogot biztosít ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. Az Alkotmánybíróság több évtizedes gyakorlata során számos alkalommal, többféle megközelítésben foglalkozott a jogorvoslathoz való jog alkotmányos tartalmával. Következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége (5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; megerősítette: 14/2015. (V. 13.) AB határozat, indokolás [29]). A jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékonyságához pedig az szükséges, hogy ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására (22/2013. (VII. 19.) AB határozat, indokolás [26]). Minden jogorvoslat lényegi eleme a "jogorvoslás" lehetősége, vagyis hogy a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát (23/1998. (VI. 9.) AB határozat ABH 1998, 182, 186., megerősítette: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, indokolás [15] és 14/2015. (V. 13.) AB határozat, indokolás [29]).

A jogalkotó a különböző eljárásokra irányadó törvényi szabályozásokban határozza meg az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket és azok igénybevételének módját (22/2014. (VII. 15.) AB határozat, indokolás [95]). Valamennyi szabályozás esetében követelmény ugyanakkor, hogy nem állhat ellentétben az Alkotmánybíróság által a jogorvoslathoz való jog biztosításával összefüggésben meghatározott, az Alaptörvényből közvetlenül következő elvi tartalommal.

2.1. A vádlott letartóztatásának fenntartása az eljárás teljes időtartama alatt

A régi Be. 131. §-a alapján az előzetes letartóztatás a vádemelés előtt legfeljebb 1 hónapra rendelhető el, egy éves időtartam eléréséig alkalmanként 3 hónappal, egy éves időtartam elérése után alkalmanként 2 hónappal hosszabbítható meg, a 2018. július 1. napján hatályba lépett új Be. a letartóztatás vonatkozásában ezzel összhangban szabályoz, továbbá mindkét törvény lehetőséget biztosít arra, hogy a kényszerintézkedés alá vont személy maga indítványozza a kényszerintézkedés megszüntetését, illetve enyhébb kényszerintézkedés elrendelését. Ennek megfelelően az I. r. vádlott és védője az I. pontban részletezettek szerint számos alkalommal indítványozta az előzetes letartóztatás megszüntetését és helyette enyhébb kényszerintézkedés elrendelését, az I. r. vádlott több alkalommal felajánlott óvadékot, a bíróság ezen indítványokat minden alkalommal elutasította és a letartóztatás fenntartásáról döntött, e döntések ellen az I. r. vádlott és védője minden alkalommal jogorvoslással élt, a másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróságnak a letartóztatás fenntartásáról szóló végzéseit minden alkalommal helybenhagyta.

Az I. r. vádlott 2017. július 22. napján történt őrizetbe vételétől, majd 2017. július 25. előzetes letartóztatásától kezdődően egészen a másodfokú eljárás jogerős ítélettel történő befejezéséig, azaz 2021. június 17. napjáig állt személyes szabadságot érintő kényszerintézkedés (előzetes letartóztatás, majd 2018. július 1. napjától letartóztatás) hatálya alatt.

E körben az I. r. vádlottal szemben tanúsított eljárás az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt hatékony jogorvoslathoz való jog követelményének nem felel meg, tekintettel arra, hogy az I. r. vádlott és védője ismétlődő indítványai, fellebbezései érdemi felülvizsgálatára nem került sor, a bíróságok több esetben a korábbi indokolással szó szerint egyező indokok alapján tartották fenn a Kérelmező letartóztatását (lásd: a Balassagyarmati Törvényszék 9.Bnyf.57/2018/2. számú végzése; a Balassagyarmati Törvényszék 4.Bnyf.104/2018/2. számú végzése; a Balassagyarmati Törvényszék 4.Bnyf.172/2018/2. számú végzése).

2.2. A felülvizsgálati eljárás hiányossága

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Bfv.II.1.230/2021/10. számon meghozott végzésével a Balassagyarmati Törvényszék 19.B.77/2019/184., illetve a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.5/2021/43. számú ítéletét az indítványozó vonatkozásában hatályában fenntartotta.

A Kúria végzésének indokolásában kifejtette, hogy az indítványozó jogi képviselője által a felülvizsgálati indítványban a felülvizsgálat okaként megjelölt indokok nem feleltethetőek meg a Be. 649. § (2) bekezdés a)-f) pontjában meghatározott taxatív felsorolás egyetlen pontjának sem, így nem szolgálhatnak felülvizsgálat alapjául a vádlott alapjogait – különösen a tisztességes eljáráshoz való alapjogát – ért sérelmek tekintetében, illetve a felülvizsgálati eljárás nem alkalmas a vádemelés megelőzően, a nyomozás során elkövetett esetleges eljárási szabálysértések nem tartoznak a Be. 608. § (1) bekezdésében számba vett, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések körébe, ezért azok a Be. 649. § (1) bekezdés d) pontja alapján sem vezethetnek a felülvizsgálati indítvány érdemi elbírálására.

A Kúria végzésének indokolásában utal arra, hogy nem a felülvizsgálat, hanem a perújítás szolgál az eljárás során előfordult ténybeli hibák orvoslására, ugyanakkor azt követően ([58] bekezdés) nyomban azt is kifejti, hogy perújítási okról is csak abban az esetben lehet szó, ha a nyomozó hatóság tagja a nyomozás során kötelességét a büntető törvénykönyvbe ütköző módon megszegte, és a bűncselekmény elkövetését jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat állapítja meg, vagy ilyen ügydöntő határozat meghozatalát nem a bizonyítottság hiánya zárja ki.

A vádlott ellen folytatott büntetőeljárással összefüggésben alappal feltételezhető, hogy a vádlott bűnösségére vont következtetés ténybeli alapját jelentősen befolyásoló szabálytalanságok történhettek

akkor, amikor valaki a tanúnak előnyt ajánlott terhelő bizonyítékért cserébe, amikor a nyomozó hatóság valamely tagja elmulasztotta az ügyben folytatott operatív tevékenység iratait a nyomozati irat részévé tenni, amikor a nyomozó hatóság valamely tagja nem bocsátotta rendelkezésre valamennyi, az ügy kapcsán keletkezett bizonyítékot (amint arra a fénykép- és videofelvételek számozása alapján következtetni lehet), amikor a bűnügyi szemle során nem rögzítették egyes bűnjelek bűnügyi helyszínen belüli pontos, előtaláláskori elhelyezkedését (kábitószert tartalmazó táskák pontos elhelyezkedésére nem állt rendelkezésre közvetlen bizonyíték), amikor nem rögzítették, vagy ha rögzítették, nem vonták a bizonyítékok körébe a bűnügyi helyszínen keresőkutyával lefolytatott intézkedés érdemi mozzanatait csak annak lényegtelen részeit, és amikor elmulasztották olyan nyomozati cselekmények foganatosítását, amit a terhelt az őt mentő körülmények felkutatása érdekében kifejezetten indítványozott (kutassák fel a gyanú szerinti bűncselekményhez köthető személygépkocsi használója személyét). Ezen szabálytalanságok kivizsgálására vélhetően azért nem fog semmilyen eljárás megindulni, mert a konkrét elkövető személyes felelősségre vonásának feltételei minden bizonnyal nem adóttak. Az indítványozó büntetőjogi felelőssége szempontjából azonban alapvető jelentőséggel bírna önmagában a szabálytalanságok tényének feltárása és értékelése is, adott esetben a szabálytalansággal érintett bizonyítékokra alapozott ítélet érdemi felülvizsgálata során, függetlenül a szabálytalanság elkövetőjének felelősségre vonásától. Tekintettel azonban arra, hogy konkrét terhelt hiányában nincs lehetőség sem büntetőeljárás sem más eljárás lefolytatására, és ezen szabálytalanságok érdemi értékelésére sem a felülvizsgálati eljárásban, sem perújítási eljárás során nincs valós lehetőség, a kérelmező védekezéshez való joga és tisztességes eljáráshoz való joga jelentősen sérül.

3. A személyes szabadsághoz való jog sérelme

Az alapvető jogok korlátozhatóságának általános formai kritériumát az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés első mondata rögzíti, miszerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapíthatja meg. A személyi szabadsághoz való joggal összefüggésben az Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdése külön kiemeli, hogy az egyént csak törvényben meghatározott okból és törvényben meghatározott eljárás alapján lehet megfosztani személyi szabadságától. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése rendelkezik az alapvető jogok tartalmi korlátozásának lehetőségéről. Ennek értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ebből az is következik, hogy a személyi szabadság jogszerű, törvényen alapuló elvonása is csak akkor tekinthető az Alaptörvénnyel összeegyeztethetőnek, ha az általa elérni kívánt és alkotmányosan elismert célhoz képest a korlátozás szükségszerű és arányos.

Ugyanakkor a személyi szabadság jogszerű, törvényes elvonása is okozhat azonban alaptalan sérelmet, éppen ezért az arányosság értékelésénél azt is figyelembe kell venni, hogy a korlátozás folytán esetlegesen bekövetkező jogsérelem elfogadható mértékű enyhítésére megfelelő garanciák legyenek.

Aránytalan érdeksérelmet okozott az indítványozónak, mint I. r. vádlottnak, hogy vele szemben a legszigorúbb személyes szabadságot érintő kényszerintézkedés (előzetes letartóztatás, illetőleg letartóztatás) alkalmazására összesen közel 47 hónapon keresztül, valós kényszerítő indokok nélkül került sor, különös tekintettel arra, hogy az ezáltal elérni kívánt cél – a vádlott szökésének, illetve elrejtőzésének megakadályozása – enyhébb kényszerintézkedés alkalmazásával is elérhető lett volna.

Az indítványozó letartóztatását az eljáró bíróságok a szökés, elrejtőzés veszélyével indokolták, ugyanakkor az eljárásban nem merült fel semmilyen konkrét adat arra vonatkozóan, hogy az I. r. vádlott szabadlábra helyezése esetén megkísérelne megszökni vagy elrejtőzni, ennek veszélyét az eljáró bíróságok kizárólag az alapján feltételezték, hogy az indítványozó magyarországi lakóhellyel nem

rendelkezett. Az I. r. vádlott ugyanakkor rendelkezett lakóhellyel másik EU tagállamban (Hollandiában), az EU tagállamok közötti bűnügyi együttműködés feltételei adottak, bevett gyakorlata van kényszerintézkedések EU tagállamok között átadás-átvételének és a bűnügyekben történő fokozott együttműködésnek.

A bírósági gyakorlatban hasonló ügyekben, hasonló körülmények fennállása esetén magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező terheltekkel szemben rendszeresen rendelnek el bűnügyi felügyeletet, és ennek ellenőrzésére mozgáskövető technikai eszköz alkalmazását (erről a kérdésről bővebben a III.4. pontban). Az indítványozó ilyen eszköz alkalmazását vállalta, mozgáskövető technikai eszközt a holland bűnügyi hatóságok is rendszeresen alkalmaznak, az enyhébb kényszerintézkedés alkalmazásának minden jogi és technikai feltétele fennállt, a legszigorúbb kényszerintézkedés alkalmazását pedig semmi nem indokolta.

Azzal, hogy a bíróságok az indítványozóval szemben nem tették lehetővé a szabadságot kevésbé korlátozó, enyhébb kényszerintézkedés alkalmazását annak ellenére, hogy annak mind jogi, mind személyi és tárgyi feltételei biztosítottak voltak, megsértették az indítványozó személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

4. Az egyenlő bánásmód követelményének sérelme

Az Alaptörvény XV. cikke a törvény előtti egyenlőségről rendelkezik. Ezen cikk (2) bekezdése szerint Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdés értelmében a megkülönböztetés alkotmányosságának a vizsgálatkor alapvetően abból kell kiindulni, hogy "a diszkrimináció tilalma nem jelenti azt, hogy minden különbségtétel tilos, hanem azt az elvárás fogalmazza meg, hogy a jognak mindenkit egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie.

A hivatkozott alaptörvényi rendelkezés tehát nem zár ki minden különbségtételt, ugyanakkor az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint – magában foglalja, hogy a jogértelmezés, a jogalkalmazás során is biztosítani kell, hogy a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható jogalanyok között nem tehető különbség anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne. Ebből következően a jogalanyok közötti megkülönböztetés tétele – erre vonatkozó kifejezett alkotmányos indok nélkül – csakis abban az esetben megengedhető, amikor arra az adott jogszabály szempontjából egymással nem összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok között került sor.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése alapján valamely megkülönböztetés alaptörvény-ellenessége akkor áll fenn, ha a jogszabály alkotmányos indok nélkül tesz különbséget a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható helyzetben lévő jogalanyok között (10/2015. (V. 4.) AB határozat, Indokolás [19]). Alkotmányjogi szempontból a különbségtétel abban az esetben minősül aggályosnak, ha a megkülönböztetésnek nincs tárgyilagos mérlegelés szerint észszerű indoka, vagyis az önkényes (33/2019. (XI. 27.) AB határozat, Indokolás [73]). A diszkrimináció tilalma tehát azt követeli meg, hogy "a hasonló eseteket hasonlóan, míg a különböző eseteket különbözőképpen kell kezelni" (3073/2015. (IV. 23.) AB határozat, Indokolás [45]).

Az indítványozó letartóztatását elrendelő, illetve azt fenntartó határozatok indokolásából nyilvánvaló, hogy az indítványozó szabadlábra helyezésére azért nem került sor, mert magyarországi lakóhellyel nem rendelkezik, tulajdonképpen a bíróság attól tartott, hogy külföldi tartózkodása, illetve bűnügyi felügyelete után a magyarországi tárgyalásokra nem térne vissza, külföldön elrejtőzne a magyar hatóságok elől, figyelmen kívül hagyva azt a – jelen alkotmányjogi panasz III.3. pontjának 4.

bekezdésében is hangsúlyozott – tény, hogy mindkét állam tagja az Európai Uniónak, és az államok büntetőügyekben való együttműködése folytán a hatóságok előli „bujkálás” a határok nélküli Európai Unión belül egyre nehezebb.

A bíróság figyelmen kívül hagyta az eljárás során hivatkozott 2009/829/IB. Európai kerethatározatban foglaltakat, miszerint a belső határok nélküli közös európai igazságügyi térségben fel kell lépni annak érdekében, hogy a büntetőeljárás alá vont, belföldi lakóhellyel nem rendelkező személyek egyenlő bánásmódban részesüljenek azokkal, akik rendelkeznek belföldi lakóhellyel.

Az indítványozó az eljárás során kérte a bűnügyi felügyelet elrendelését, mert annak ellenére, hogy nem rendelkezik magyarországi lakó-, illetve tartózkodási hellyel, rendelkezésére állnak a technikai eszköz alkalmazásának feltételei mind jogi, mind ténybeli értelemben.

Egyebekben jogszabály nem zárja ki indítványozóval szemben a bűnügyi felügyelet alkalmazását. A büntetés-végrehajtási intézetben tanúsított magatartását is együttműködés jellemezte, több alkalommal is dicséretben részesült.

A vonatkozó bírósági gyakorlat hasonló esetekben rendszerint engedélyezi a bűnügyi felügyelet elrendelését, különös tekintettel az indítványozó releváns személyi körülményeire is.

Az indítványozót szabadlábra helyezése esetén egy rendkívül támogató családi közeg fogadta volna, akik készek voltak biztosítani az indítványozó lakhatását, megélhetését és a bíróság előtt történő megjelenését. R.W. de Pender, az indítványozó hozzátartozója erre vonatkozóan írásbeli nyilatkozatot is tett, vállalva az indítványozónak a büntetőeljárás tartama alatti támogatását, eltartását, lakhatásáról történő gondoskodást és a több ízben felajánlott óvadék megfizetését.

Az indítványozó jelentős összegű (4.000.000 HUF) óvadékot ajánlott fel arra az esetre, ha a bíróság letartóztatását megszüntetné és lehetővé tenné számára bűnügyi felügyelet (házi őrizet) alkalmazását. Az összeg mind magyarországi viszonylatban, mind az indítványozó szerény vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz mérten alkalmas lett volna arra, hogy az indítványozót kellőképpen visszatartsa attól, hogy az eljárás alól megkísérelje kivonni magát.

Az indítványozó élettársa agydaganat következtében jobb oldalára lebénult, így segítségre szorul, ápolását korábban édesanyja látta el. Az élettárs édesanyjánál azonban Alzheimer-kórt diagnosztizáltak, mely miatt maga is gondozásra szorul, az indítványozó élettársa pedig igyekszik elkerülni azt a helyzetet, hogy édesanyját intézetbe kényszerüljön költöztetni. Az indítványozó mind az élettársát, mind édesanyját tudta volna segíteni abban az esetben, ha a bíróság engedélyezte volna számára a bűnügyi felügyeletet.

Az indítványozó az eljárás bíróságok előtt, a vele összehasonlítható helyzetben lévő más jogalanyokhoz képest kizárólag azért esett hátrányosabb megítélés alá, mert nem magyar állampolgár, nem rendelkezik magyarországi lakóhellyel, és a hatóságok számára kedvezőbb volt letartóztatásban tartani, mintha európai uniós bűnügyi jogsegélyt kellett volna igénybe venniük a bűnügyi felügyelet foganatosításához, illetve az annak keretei közötti, esetleges külön magatartási szabályok ellenőrzéséhez.

A bíróságok azzal, hogy a holland állampolgárságú és Hollandiában állandó lakóhellyel rendelkező indítványozóval szemben a személyi szabadságot legsúlyosabban korlátozó kényszerintézkedést (letartóztatás) tartották fenn az eljárás teljes időtartama alatt, míg hasonló körülmények fennállása esetén a Magyarországon állandó lakóhellyel rendelkező terheltek esetében rendszeresen kerül alkalmazásra enyhébb szabadságkorlátozással járó bűnügyi felügyelet, a diszkrimináció tilalmának elvébe ütközően más, hasonló körülményekkel érintett jogalanyokhoz képest súlyosabban korlátozták az i. r. vádlott személyi szabadsághoz való jogát anélkül, hogy a hátrányos megkülönböztetésnek alkotmányos indokát adták volna.

IV. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

Az indítványozó jogi képviselője útján nyilatkozik arról, hogy nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az indítványozó jogi képviselője útján nyilatkozik arról, hogy nem járul hozzá ahhoz, hogy személyes adatai az Alkotmánybíróság honlapján közzétételre kerüljenek.

Kelt: Budapest, 2022. november 10.

Tisztelettel,

Dr. Czudar Balázs
ügyvéd

 képviselőjében

